

**ВИСНОВОК
ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ
Міністерства освіти і науки України
за результатами проведення акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми «Соціології» зі спеціальності
054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти
в Національному авіаційному університеті**

м. Київ

12 жовтня 2018р.

Відповідно до Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затверджених Постановами Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», на виконання наказу Міністерства освіти і науки України №1488-л від 01.10.2018 року «Про проведення акредитаційної експертизи», експертна комісія у складі:

Голова: доктор соціологічних наук,
професор, професор кафедри
прикладної соціології та соціальних
технологій Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

**Хижняк
Лариса
Михайлівна**

Експерт: доктор соціологічних наук, професор,
завідувач кафедри галузевої соціології
факультету соціології
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

**Чепак
Валентина
Василівна**

у період з 10.10.2018 р. по 12.10.2018 р. здійснювала акредитаційну експертизу діяльності Національного авіаційного університету, пов'язану з підготовкою здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Експертизу проведено у відповідності до вимог, передбачених акредитаційними умовами надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, що затверджені Законами України «Про освіту» від 05.09.2017 р., «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року, Постановами Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» від 9 серпня 2001 року № 978, «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 року № 1187 (із змінами, внесеними з Постановою КИ №347 від 10.05.2018 р.).

Голова експертної комісії

Л.М. Хижняк

Навчальним закладом комісії представлені такі засновницькі документи:

- Статут Національного авіаційного університету, прийнятий Конференцією трудового колективу 22 січня 2018 року та зареєстрований Міністерством освіти і науки України 08 лютого 2018 року;

- Довідка про включення до Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України, видана 06.10.2016 р.;

- Довідка про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів (11-Д-153 від 21.02.2008 р.);

- Відомості про право здійснення освітньої діяльності – ліцензії Національного авіаційного університету затверджена наказом Міністерство освіти і науки України від 22.05.2017 р. №108-л;

- Сертифікат про акредитацію університету РД-IV 1152853, виданий 13 березня 2012 р. відповідно до рішення ДАК від 23 лютого 2012 р., протокол № 93, термін дії сертифікату до 1 липня 2022 р.

Всі копії документів в акредитаційній справі відповідають оригіналам, законодавчим і нормативним вимогам до них.

У процесі перевірки аналізувалися наступні документи щодо підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня, які акредитуються повторно:

- навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня,

- освітньо-професійна програма «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня;

- якісний склад Навчально-наукового гуманітарного інституту;

- відомості про навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення навчального процесу;

- навчальні та робочі навчальні програми дисциплін;

- плани роботи кафедр та індивідуальні плани викладачів;

- графік навчального процесу та розклад занять;

- контрольні заходи з дисциплін, комплексні контрольні роботи (ККР);

- інформація про проходження практик та написання курсових робіт.

У підсумку експертного оцінювання комісія має такі висновки:

1. Загальна характеристика Національного авіаційного університету

Національний авіаційний університет – один з найпотужніших та найвідоміших авіаційних вищих навчальних закладів світу, був заснований як самостійний Київський авіаційний інститут, Постановою Ради Народних Комісарів СРСР від 25 серпня 1933 року №1815 на базі авіаційного факультету Київського машинобудівного інституту, який, у свою чергу, був створений у 1930 році в результаті розукрупнення Київського політехнічного інституту. У подальшому його назва змінювалася: Київський інститут цивільного повітряного флоту (1947), Київський інститут інженерів цивільної

авіації (1965), Київський міжнародний університет цивільної авіації (1994), Національний авіаційний університет (2000).

За роки своєї діяльності університет підготував понад 160 тисяч фахівців другого (магістерського рівня), близько 5 тисяч кандидатів та докторів наук для багатьох галузей економіки нашої держави, а також для більш ніж 150 країн світу. Серед них відомі науковці, педагогічні працівники, військові, керівники різноманітних компаній, підприємств, організацій та установ.

Відповідно до доктрини розвитку Національного авіаційного університету та рішення вченої ради від 21 грудня 2002 року відбулася його структурна реорганізація, яка стала за своєю суттю адекватною відповіддю на виклики часу. В результаті університет перетворився в потужний навчально-науково-технічний комплекс, до складу якого у теперішній час входять 12 навчально-наукових структурних підрозділів – інститутів базового вищого навчального закладу, 1 факультет та військова кафедра, а також на правах відокремлених структурних підрозділів: Кіровоградська льотна академія, Коледж інженерії та управління, Коледж інформаційних технологій та землевпорядкування, Кременчуцький льотний коледж, Криворізький, Слов'янський, Васильківський коледжі, Київський коледж комп'ютерних технологій та економіки, Вище професійне училище, Авіакосмічний лицей ім. І.Сікорського в м. Києві, науково-дослідні інститути та інші науково-дослідні підрозділи.

Університет має 11 власних гуртожитків, житлова площа яких – 70 тис. кв. м. На одного здобувача вищої освіти в гуртожитку припадає 6 кв. м. житлової площі, що відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Харчування здобувачів вищої освіти забезпечується ідальнею на 710 місць, буфетами і кафе загальною кількістю 500 місць. Національний авіаційний університет має Авіаційний медичний центр який розташований на території університету (стадіон, спортивні зали, спортмайданчики, тренажерні зали, тенісні корти, яхтовий клуб, Центр культури та мистецтв, актові зали тощо).

Окрім того, університет має студентський клуб, духовий та естрадний оркестр, ансамблі танцю «Політ», «Натхнення», «Променад», «Діти України». Силами творчих колективів, студентів та викладачів університету в НАУ регулярно проводиться фестиваль «Студентська весна», працюють студентські театри та творчі гуртки, дискотеки. Така концентрація та інтеграція науково-педагогічних, методичних, матеріально-технічних та інших ресурсів дозволяє університету провадити цілеспрямовану політику в сфері підготовки висококваліфікованих фахівців з вищою освітою і реалізовувати перспективні плани та програми, вчасно реагуючи на зростаючі потреби суспільства.

Сьогодні НАУ – це вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, провідний авіаційний навчальний заклад України з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів та ступенів за навчальними планами, інтегрованими з навчальними планами провідних університетів світу. НАУ – вищий навчальний заклад України, який працює з урахуванням стандартів та рекомендованої практики Міжнародної організації цивільної авіації ІКАО.

В університеті була впроваджена система рейтингового оцінювання

знань студентів та сертифікована система менеджменту якості на відповідність міжнародному стандарту ISO 9001:2015. Система менеджменту якості (СМЯ) є основою постійного вдосконалення процесів університету і призначена для практичної реалізації стратегії університету по підвищенню якості освіти і інших видів діяльності з метою задоволення вимог споживачів: студентів, працедавців, держави і суспільства в цілому.

Підготовка висококваліфікованих фахівців в університеті здійснюється за широкою палітрою 45 спеціальностей, що відповідають освітнім ступеням бакалавра та магістра, які забезпечують цілісну систему з безперервним циклом навчання. На 87 кафедрах та 52 філіях кафедр базового вищого навчального закладу університету в м. Києві навчальний процес забезпечує 1311 висококваліфікованих працівників, у складі яких 1 член-кореспондента НАН України, 15 академіків 21 член-кореспондентів галузевих академій наук, 405 докторів наук, професори та 776 кандидати наук, доценти. Серед них 23 лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки 19 заслужених діячів науки та техніки, 16 заслужених працівників освіти, 2 заслужених працівників народної освіти; 3 заслужених працівників транспорту та 27 почесних працівників авіаційного транспорту, заслужені винахідники, юристи, журналісти, працівники культури, метрологи, архітектори, діячі транспортної академії, машинобудівники тощо.

У базовому вищому навчальному закладі університету в Києві навчається 15823 студентів та слухачів денної форми навчання, включаючи 677 іноземних студентів із 40 країн світу; кількість студентів заочної форми навчання – 3977 осіб, післядипломного навчання – 401 осіб, доуніверситетської підготовки – 407 осіб.

В університеті розроблена й втілюється в життя концепція його інтеграції зі світовим освітньо-науковим простором з ретельним збереженням усіх досягнень і традицій, напрацьованих багатьма поколіннями студентів та співробітників.

Входження університету в світове науково-технічне співтовариство здійснюється через контакти з міжнародними фондами, участь у міжнародних програмах, двосторонніх та багатосторонніх угодах із зарубіжними вищими навчальними закладами, навчальними центрами, асоціаціями та фірмами.

Надання освітніх послуг в університеті здійснюється відповідно до відомостей про право здійснення освітньої діяльності – ліцензії Національного авіаційного університету.

Науково-дослідна робота в університеті є невід'ємною складовою навчального процесу. У проведенні наукових досліджень беруть участь науково-педагогічні працівники, аспіранти, докторанти, а також значна частина здобувачів вищої освіти. Вченими університету проводяться комплексні науково-дослідні роботи за найбільш актуальними напрямками розвитку науки і техніки. В університеті функціонують 15 спеціалізованих рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій за 29 спеціальностями.

Керівник навчального закладу – ректор Національного авіаційного університету. Ісаєнко Володимир Миколайович – доктор біологічних наук, кандидат технічних наук, професор, академік Академії наук Вищої школи

України, Заслужений працівник освіти України, член президії Науково-методичної комісії Міністерства освіти і науки України з напрямку «Екологія», експерт Програми розвитку ООН в Україні з питань сталого розвитку освіти і науки. Закінчив у 1976 р. Київський технологічний інститут харчової промисловості за спеціальністю «Технологія бродильних виробництв», отримав фах - інженер-технолог. У 1985 р. захистив кандидатську дисертацію за темою: «Розробка способів підвищення ферментативної активності суспензії солоду та ферментних препаратів у спиртовому виробництві». У 2004 р. захистив докторську дисертацію за темою «Біологічно активні речовини антипаразитарної дії в агроєкосистемах», з 2005 р. – професор кафедри екології.

З вересня 2016 р. працює на посаді в.о. ректора Національного авіаційного університету. З квітня 2018 р. працює на посаді ректора Національного авіаційного університету. Член спецрад із захисту докторських дисертацій в Інституті агроєкології УААН та Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук, член редколегії 5 фахових наукових видань. Нагороджений відзнакою «Відмінник освіти України» (1996 р.) та знаком «Петро Могила» (2007 р.) Міністерства освіти і науки України, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2010), в 2015 р. отримав почесне звання «Заслужений працівник освіти України». У 2007 р. обраний академіком АН Вищої школи України. Автор понад 250 наукових праць, у тому числі 4 підручників, 10 навчальних посібників, 2 словників, 3 довідників, 3 монографій, 10 авторських свідоцтв та патентів. Учасник більше 50 міжнародних та регіональних наукових конференцій.

Підготовка здобувачів вищої освіти за з освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» здійснюється в навчально-науковому гуманітарному інституті випусковою кафедрою соціології та політології.

Навчально-науковий гуманітарний інститут – (ННГМІ) створений у структурі Національного авіаційного університету 10 квітня 2003 року. До складу інституту входить 12 кафедр, із них 6 - випускових, лабораторії, комп'ютерні класи, лінгафонні кабінети, спортивний комплекс тощо. Очолює Навчально-науковий гуманітарний інститут доктор філософських наук, доцент Ягодзінський Сергій Миколайович. Інститут здійснює підготовку фахівців освітніх ступенів «Бакалавр», «Магістр» за спеціальностями: «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», «Германські мови та література (переклад включно)», «Психологія», «Практична психологія», «Соціологія», «Соціальна робота». В Інституті працює висококваліфікований колектив викладачів, серед яких – 25 докторів наук та професорів, 156 доцентів та кандидатів наук.

Кафедра соціології (з 2015 року – кафедра соціології та політології) створена за наказом Міністра освіти і науки України в березні 2000 року на базі реорганізованої кафедри соціально-політичних відносин і функціонує як випускова кафедра. В 2005 році перші випускники кафедри соціології отримали дипломи магістрів та спеціалістів

З 21 січня 2013 року кафедру соціології очолює кандидат педагогічних наук (з червня 2014 р. – доктор соціологічних наук), доцент (з лютого 2016 р. –

професор) Хомерікі Олена Андріївна. Хомерікі О.А. з 2009 року працює у Національному авіаційному університеті. За останні п'ять років Хомерікі О.А. видано 1 монографію, 1 колективну монографію, опубліковано практиcum з грифом НАУ, 18 наукових статей та тез доповідей у закордонних наукових виданнях, 24 наукові статті в наукових виданнях України, дві методичні рекомендації, 17 тез доповідей у збірниках конференцій в Україні. Є науковим керівником аспірантки кафедри соціології та політології.

Високий рівень підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» забезпечують доктори наук, професори кафедри Хомерікі О.А., Чупрій Л.В., Романенко В.Ю, Яковенко Ю.І., доценти, кандидати наук Корнілов В.С, Пивоварова Н.П., Литовченко І.В., Ісхакова Н.Г., Лясота Л.І, Яковенко А.К., кандидат наук Стригуль М.В. Із зазначеного професорсько-викладацького складу на кафедрі один доктор наук, професор (Романенко В.Ю) працює на засадах сумісництва, інші - за постійним місцем роботи (один - Литовченко І.В. на засадах внутрішнього сумісництва).

**СКЛАД КАФЕДР І ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО СКЛАДУ,
що працює для освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія»**

№ пор	Найменування кафедри (предметної комісії)	Професорсько- викладацький склад, осіб %	З них працюють								
			Разом, осіб %	На постійній основі			Разом, осіб %	Сумісники			
				У тому числі				У тому числі			
				Доктори наук, професори, осіб %	Канд. наук, доценти, осіб %	Без наукових ступенів і вчених звань, осіб %		Доктори наук, професори, осіб %	Канд. наук, доценти, осіб %	Без наукових ступенів і вчених звань, осіб %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.	Іноземних мов та прикладної лінгвістики	1/8,3%	1/8,3%	1/8,3%					-	-	-
2.	Соціології та політології	11/91,7%	10/83,3%	3/25%	7/58,3%	-	1/8,3%	1/8,3%	-	-	

Голова експертної комісії

Л.М. Хижняк

Також перевіркою встановлено, що 100% лекційних годин навчального плану підготовки магістрів з освітньо-професійної програми «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» забезпечують працівники з науковими ступенями та вченими званнями, з них ті, що працюють у НАУ на постійній основі, складають 92%.

Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом, становить 100%.

За останні 5 років науково-педагогічними працівниками кафедри опубліковано понад 350 наукових праць, зокрема: монографій – 3, розділи у колективних монографіях – 9, підручників та навчальних посібників з грифом МОНУ – 2, навчальних посібників, курсів, конспектів лекцій та практикумів з грифом НАУ – 7, наукових статей та тез доповідей у закордонних наукових виданнях – 40, наукових статей в наукових виданнях України – 109, тез доповідей у збірниках конференцій в Україні – 127. Науково-педагогічні працівники кафедри соціології та політології приймали участь в організації та проведенні понад 30 наукових конференцій.

Кваліфікація кадрового складу Навчально-наукового гуманітарного інституту Національного авіаційного університету дозволяє забезпечити прийнятний рівень підготовки здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія», що акредитуються.

Висновок. Експертна комісія дійшла висновку, що всі установчі документи представлені в повному обсязі. Оригінали усіх засновницьких документів, матеріали акредитаційного аналізу за переліком, обсягом та повнотою відповідають державним вимогам щодо акредитації здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня у вищих навчальних закладах.

2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Формування контингенту здобувачів вищої освіти розпочинається з початку нового навчального року. Науково-педагогічні працівники університету зустрічаються з майбутніми випускниками шкіл, коледжів, ліцеїв, відвідуючи навчальні заклади, ярмарки професій, організовуючи Дні відкритих дверей. Форми та методи профорієнтаційної роботи різнопланові, робота проводиться на рівні адміністрації університету, приймальної комісії, інституту.

Профорієнтаційна робота в Навчально-науковому гуманітарному інституті проводиться відповідно затвердженого плану, а саме:

1. На першому в навчальному році засіданні Вченої ради Навчально-наукового гуманітарного інституту проводиться аналіз результатів проведеної профорієнтаційної роботи та набору на 1 курс другого (магістерського) рівня).

2. В інституті призначені відповідальні за проведення профорієнтаційної роботи, складено графік профорієнтаційних зустрічей протягом року; відповідні профорієнтаційні заходи включені до індивідуальних планів роботи науково-педагогічних працівників.

3. Створено презентаційний матеріал про інститут.

4. Науково-педагогічні працівники інституту беруть участь у роботі з абітурієнтами в приймальній комісії під час вступної кампанії.

5. Науково-педагогічні працівники інституту беруть участь у Дні відкритих дверей НАУ та Навчально-наукового гуманітарного інституту.

6. Науково-педагогічні працівники інституту беруть участь у профорієнтаційних заходах, що організовуються Навчально-науковим інститутом неперервної освіти НАУ.

Для організації роботи з прийому здобувачів вищої освіти кожен рік формується приймальна комісія, яка працює згідно з Положенням про приймальну комісію та правилами прийому до університету. Ці документи розроблені відповідно до Закону України «Про вищу освіту», інших законодавчих і нормативних документів. Прийом до університету на різні освітні ступені проводиться за рахунок: коштів державного бюджету України – за державним замовленням; коштів юридичних та фізичних осіб. Ліцензійний обсяг підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня складає 15 осіб денної та 15 осіб заочної форми навчання. Особливу увагу кафедра соціології та політології приділяє формуванню контингенту здобувачів вищої освіти, його збереженню та подальшому працевлаштуванню випускників.

На час проведення акредитаційної експертизи контингент студентів за освітньо-професійною програмою «Соціологія» денної форми навчання складає 22 студенти денної форми навчання та 12 студентів заочної форми навчання, з них 11 осіб – набору 2018 р. 14 студентів навчаються на бюджетних місцях (табл. 2-3). Серед зарахованих на магістрську програму переважають випускники-бакалаври з соціології НАУ.

З метою забезпечення набору здобувачів вищої освіти використовуються різні форми і методи профорієнтаційної роботи: освітні виставки, рекламні ролики, круглі столи, брейн-ринги, публікації в засобах масової інформації. Показники формування та динаміку змін контингенту здобувачів вищої освіти відображено у таблицях 2, 3.

ПОКАЗНИКИ ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ
 (по денній та заочній формам навчання)
 освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія»
 за другим (магістерським) рівнем

№ пор	Показник	2017-18 н.р.	2018-19 н.р.
1.	Ліцензований обсяг підготовки (денна форма)	15	15
	Прийнято на навчання, всього (осіб)		
	• денна форма	11	11
	в т.ч. за держзамовленням:	7	7
2.	Ліцензований обсяг підготовки (заочна форма)	15	15
	Прийнято на навчання, всього (осіб)		
	• заочна форма	12	-
	в т.ч. за держзамовленням:	1	-
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	-	-
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-
	• зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	-	-
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання		
	• денна	18	15
	• інші форми навчання (заочна)	13	2
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення:		
	• денна форма	2,6	2
	• інші форми навчання (заочна)	13	1
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на		
	• денну форму	-	-
	• інші форми (вказати, за якою формою)	-	-

**ДИНАМІКА ЗМІН КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
(по денній та заочній формі навчання освітньо-професійної програми
«Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія»)**

№ з/п	Назва показника		2017-2018 навчальний рік		2018-2019 навчальний рік	
			1	2	1	2
	Курс					
1	Всього здобувачів вищої освіти на спеціальності:	денна	11	12	11	11
		заочна	12	-	-	10
2	Кількість здобувачів вищої освіти, яких відраховано (всього):	денна	-	-	-	-
		заочна	2	-	-	-
	в т.ч.					
	- за невиконання навчального плану	денна	-	-	-	-
		заочна	-	-	-	-
	- за грубі порушення дисципліни	денна	-	-	-	-
		заочна	-	-	-	-
	- у зв'язку з переведенням до ІЗДН та інших ВНЗ	денна	-	-	-	-
		заочна	-	-	-	-
	- інші причини (за власним бажанням)	денна	-	-	-	-
		заочна	2	-	-	-

Висновок. Експертна комісія встановила, що формування контингенту здобувачів вищої освіти в Національному авіаційному університеті проводиться на належному рівні. Зміст, форми і методи профорієнтаційної роботи, а також якісні та кількісні показники прийому абітурієнтів сприяють забезпеченню належного рівня підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня. Підстав для зменшення ліцензійного обсягу комісія не виявила.

3. Зміст підготовки здобувачів вищої освіти

Національний авіаційний університет широко застосовує в навчальному процесі новітні освітні технології. Зокрема, на виконання першочергових завдань, що випливають зі входження України до єдиної Європейської зони вищої освіти, наказів Міністерства освіти і науки України від 23.01.2004 №48 «Про проведення педагогічного експерименту з кредитно-модульної системи організації навчального процесу» та від 23.01.2004 №49 «Про затвердження програми дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України на 2004-2005 роки», університет з 2004 року працює в умовах організації навчального процесу на засадах кредитно-модульної системи.

Навчальний процес підготовки здобувачів освітнього ступеня «Магістр» здобувачів вищої освіти з освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» здійснюється відповідно до вимог відповідних діючих нормативних документів.

Навчальні та робочі навчальні плани підготовки фахівців за напрямом підготовки здобувачів освітнього ступеня «Магістр» освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» складено за типовою формою, затвердженою Міністерством освіти і науки України відповідно до чинної освітньо-професійної програми і включають комплекс нормативних навчальних дисциплін та навчальних дисциплін за вибором закладом освіти і студентом.

Термін підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» освітнього ступеня «Магістр» за денною формою навчання складає 1 рік і 6 місяців. Максимальний навчальний час загальної підготовки магістра становить 2700 годин (90 кредитів).

Освітньо-професійна програма «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» освітнього ступеня «Магістр» передбачає такі цикли підготовки та розподіл змісту підготовки:

- цикл дисциплін загальної підготовки – 240 академічних годин (8 кредитів);
- цикл дисциплін професійної та практичної підготовки – 2460 академічних годин (82 кредити).

До циклу дисциплін загальної підготовки включено дисципліни «Ділова іноземна мова», «Методика викладання соціології у вищій школі».

До циклу дисциплін професійної та практичної підготовки включено дисципліни: «Соціологія міста та урбаністики», «Соціологія постмодерну», «Актуальні проблеми сучасної соціологічної теорії», «Паблік рилейшнз», «Аналіз соціальних мереж», «Глобалізація: соціологічний аналіз», «Соціальні індикатори в дослідженнях образу життя», «Комбіновані методи в соціологічних дослідженнях», «Соціологічна компаративістика» та інші дисципліни, спрямовані на професійне формування фахівця в соціологічній галузі.

Практична підготовка включає в себе науково-дослідну та педагогічну практики, які є складовою частиною навчального процесу та продовжують його у навчальних і практичних умовах, а також є початковим етапом дипломної роботи. Основною метою практик є поглиблення та закріплення знань, набутих протягом навчання, розвиток навичок самостійного вирішення практичних завдань, пов'язаних із спеціальністю, та набуття досвіду роботи, що є важливим етапом підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія».

Таким чином, у навчальному плані підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» освітнього ступеня «Магістр» реалізуються усі цикли підготовки цього освітнього ступеня, зміст дисциплін відображає сучасні тенденції в соціологічній галузі.

Копії навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти на 2017-2018 навчальний рік освітньо-професійної «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» надані в акредитаційній справі.

Кафедра соціології та політології має робочі програми власної розробки та розробки інших кафедр НАУ, які забезпечують підготовку здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія».

Робочі програми з усіх дисциплін, зазначених в плані, розроблені у відповідності з вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМС). Всі види навчального процесу проводяться згідно вимог КМС у відповідності до робочих програм та «Положення про організацію навчального процесу». Інформація щодо наявності робочих програм і пакетів комплексних контрольних робіт з дисциплін навчальних планів підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» надана в акредитаційній справі.

Наведені дані щодо забезпеченості навчального закладу складено у відповідності до необхідних нормативних документів, зокрема, освітньо-професійної програми, навчальними та робочими навчальними планами і програмами з навчальних дисциплін освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» відповідають змісту підготовки та державним вимогам.

Висновок. Навчальний процес у Національному авіаційному університеті здійснюється згідно затвердженій в установленому порядку освітньо-професійної програми, навчальних планів, вимог нормативних та навчально-методичних документів вищої освіти. Зміст підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» (магістерському) рівні відповідає встановленим вимогам.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу

Навчально-методичне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» включає освітньо-кваліфікаційну характеристику, освітньо-професійну програму, навчальний та робочий навчальний плани, навчально-методичні комплекси з навчальних дисциплін. У навчально-методичному забезпеченні реалізовані принципи безперервної підготовки здобувачів вищої освіти у сфері соціології. Навчальний процес організовано згідно діючого законодавства та нормативних вимог Міністерства освіти і науки України.

Кафедра соціології та політології має робочі навчальні програми власної розробки з усіх навчальних дисциплін, що входять до навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти з освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія». Робочі програми розроблені у відповідності до нормативних вимог.

Навчально-методичні комплекси з дисциплін містять робочі програми, стислий зміст лекцій, плани практичних занять, завдання для контролю самостійної роботи здобувачів вищої освіти, методичні рекомендації до виконання курсових та дипломних робіт, зразки поточних тестів, питання для підготовки до семестрового контролю, рекомендовану літературу. Усі матеріали відповідають нормативним вимогам.

Забезпечення навчальною та навчально-методичною літературою за дисциплінами навчальних планів підготовки магістрів здійснюється за рахунок фондів Науково-технічної бібліотеки НАУ, фондів методичного кабінету кафедри соціології та політології. НАУ одержує фахові періодичні видання професійного спрямування. Це дозволяє використовувати у навчальному процесі актуальні дані, слідкувати за сучасним станом розробки наукових проблем, використовувати колегіальний досвід у процесі написання власних наукових та науково-методичних розробок. Впровадження електронного каталогу та можливість роботи з електронними підручниками в бібліотеці університету значно підвищує ефективність роботи здобувачів вищої освіти з літературою та розширює можливості самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

У навчальному процесі активно застосовуються сучасні технології навчання: робота здобувачів вищої освіти у лабораторії мультимедійних технологій навчання, інтерактивні лекції, пошукова методика здобуття знань, проектна робота, ділова гра, комп'ютеризований тестовий контроль якості знань тощо. Використання подібного роду педагогічних інновацій робить процес навчання не лише цікавим, а й логічно структурованим, мотивує здобувачів вищої освіти до активної участі у навчальному процесі. Методична база кафедри соціології та політології має підключення до мережі INTERNET, забезпечує гідні умови для ефективної підготовки здобувачів вищої освіти до навчальних занять.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти забезпечена необхідними дидактичними матеріалами.

Стан навчально-методичного забезпечення навчального процесу з кожної дисципліни навчального плану здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» (магістерського) рівня відповідає показникам, які передбачені критеріями акредитації.

Висновок. Стан організаційного, навчально-методичного і інформаційного забезпечення навчального процесу здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня відповідає нормативним вимогам.

5. Кадрове забезпечення підготовки фахівців

Діяльність майбутніх випускників пов'язана з галуззю соціології. Зазначені види професійної діяльності вимагають від здобувачів вищої освіти високого інтелектуального розвитку та відповідного рівня теоретичних знань, практичних умінь та навичок у галузі права. Вимоги сучасного ринку праці визначають потребу у високому рівні професорсько-викладацького складу, що забезпечує згідно навчального та робочого навчального планів підготовку магістрів освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія».

Перевіркою встановлено, що частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин навчального плану, у тому числі на постійній основі, освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» складає 100% (норматив 50%). Частка лекційних годин, що викладається докторами наук та/або професорами, складає 39% (норматив 25%).

Комісія перевірила і встановила, що загальний контингент здобувачів вищої освіти «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» першого (бакалаврського), другого (магістерського) і третього (докторів філософії) рівнів вищої освіти становить 119 осіб, з яких 86 навчаються за денною формою. Кількість членів групи забезпечення ОПІ з відповідної спеціальності становить 4 особи, що відповідає нормі 30 здобувачів вищої освіти всіх рівнів, курсів та форм навчання на одного науково-педагогічного працівника. Учасники групи забезпечення, які здійснюють освітній процес спеціальності 054 «Соціологія», мають стаж науково-педагогічної діяльності понад 8 років та рівень науково-професійної діяльності, якій засвідчується виконанням семи і більше видів та результаті з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов.

Група забезпечення освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» склали особи, що працюють у закладі освіти за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності.

Всі викладачі кафедри пройшли підвищення кваліфікації у провідних

вищих навчальних закладах України згідно плану підвищення кваліфікації, серед них – Національна академія педагогічних наук України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий інститут післядипломного навчання Національного авіаційного університету, наукові та науково-дослідні установи – Аналітичний центр «Соціоконсалтинг», Національний інститут стратегічних досліджень тощо.

Таблиця 4

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми
«Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» Національного авіаційного
університету

№ з/п	Показники	Значення показників
<i>I. Загальна характеристика професорсько-викладацького складу, який обслуговує спеціальність 054 «Соціологія»</i>		
1.	Чисельність ПВС (фізичних осіб), з них:	13
	- докторів наук і (або) професорів, осіб (%)	5 (39%)
	- кандидатів наук і (або) доцентів, осіб (%)	8 (62%)
	- осіб, зайнятих на постійній основі та на засадах внутрішнього сумісництва, осіб (%)	10 (77%)
	- частка викладачів пенсійного віку, осіб (%)	2 (15%)
<i>II. Характеристика професорсько-викладацького складу кафедри соціології та політології освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія»</i>		
1.	Науковий ступінь та/або вчене звання завідувача кафедри	д.соц.н., професор
2.	Чисельність ПВС (фізичних осіб), з них:	18
	докторів наук і (або) професорів, осіб (%)	4 (22%)
	кандидатів наук і (або) доцентів, осіб (%)	11 (61%)
	- осіб, зайнятих на постійній основі та на засадах внутрішнього сумісництва, осіб (%)	15 (83%)
	- осіб, науково-педагогічна спеціальність (кваліфікація) яких відповідає дисциплінам, що вони викладають, осіб (%)	18 (100%)
	частка викладачів пенсійного віку, осіб (%)	2 (11%)
3.	Загальна кількість ставок за штатним розписом, з них:	14,25
	професорів	3
	доцентів	8
	старших викладачів	1
	викладачів	2,25
4.	Кількість сумісників, всього	5
	- докторів наук, професорів, осіб (%)	2 (40%)
	- кандидатів наук, доцентів, осіб (%)	1 (20%)
	- науково-педагогічних працівників ВНЗ (внутрішнє сумісництво), осіб (%)	2 (40%)

	- зовнішніх науково-педагогічних працівників, осіб (%)	3 (60%)
5.	Кількість викладачів, які мають педагогічний стаж:	
	менше 5 років, осіб (%)	3 (17%)
	більше 5, але менше 10 років, осіб (%)	2 (11%)
	більше 10 років, осіб (%)	13 (62%)
6.	Кількість викладачів (за останні 5 років) які:	
	а) прийняті на посади	18
	б) звільнились з посад з різних причин	16
	у т.ч.:	
	- докторів наук, професорів, осіб	4
- кандидатів наук, доцентів, осіб	13	
7.	Кількість викладачів, які підвищували свою кваліфікацію за останні 5 років, осіб (%)	18 (100%)
	у тому числі шляхом:	-
	- захисту докторської дисертації	2 (11%)
	- захисту кандидатської дисертації	4 (22%)
	- стажування за кордоном	1 (6%)
	- стажування в інших ВНЗ	2 (11%)
	- здобуття вищої освіти за спеціальностями	1 (6%)
	- проходження курсів підвищення кваліфікації	4 (22%)
	- інші варіанти підвищення кваліфікації	8 (44%)
8.	Частка штатних викладачів, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100%

Висновок. Кадрове забезпечення кафедри соціології та політології відповідає вимогам провадження освітньої діяльності здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» за другим (магістерським) рівнем.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу в НАУ включає основні та допоміжні будівлі, гуртожитки, спортивні майданчики, бібліотеку, обладнання та оснащення навчальних приміщень та інші матеріальні цінності. В університеті є достатня кількість аудиторій, лабораторій, навчальних площ, що в цілому забезпечує існуючий обсяг підготовки фахівців, активно здійснюється робота щодо покращення матеріально-технічної бази навчального процесу. Будівлі навчальних корпусів знаходяться в задовільному стані і відповідають санітарно-технічним і протипожежним вимогам. Площа приміщень для занять на одного студента денної форми навчання становить близько 11 кв.м. при нормативі 10 кв.м.

Стан будівель і споруд, в яких розміщені приміщення кафедри соціології та політології відповідно висновку державної санітарно-

епідеміологічної експертизи, дозволам управління Держгірпромнагляду по Київській області і відділу державного пожежнонагляду м. Києва, відповідають вимогам діючого законодавства України, які регламентують порядок провадження освітньої діяльності.

Університет має 12 власних гуртожитків, житлова площа яких – 70 тис. кв. м. На одного студента гуртожитку припадає 6 кв. м. житлової площі, що відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Харчування студентів забезпечується їдальнею на 710 місць, буфетами і кафе загальною кількістю 500 місць. Національний авіаційний університет має Авіаційний медичний центр, який розташований на території університету (стадіон, спортивні зали, спортмайданчики, тренажерні зали, тенісні корти, яхтовий клуб, Центр культури та мистецтв, актові зали тощо).

В Університеті працює сучасний видавничий центр.

В репозитарії Навчально-наукового гуманітарного інституту, до складу якого входить кафедра соціології та політології, розміщені навчально-методичні комплекси дисциплін та наукові праці науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/5>.

Комп'ютерну мережу університету приєднано до інформаційної системи INTERNET. Здійснено комп'ютеризацію бібліотечного каталогу наукової бібліотеки з виходом у INTERNET, організовано роботу електронного залу бібліотеки.

Підготовка магістрів за освітньою програмою «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» здійснюється в аудиторіях, розташованих в навчальному корпусі №8 НАУ.

Для підготовки здобувачів освітнього рівня «Магістр»: навчальні лабораторії, методичний кабінет, комп'ютерні класи. Лабораторії оснащені сучасною технікою, що включає в себе: цифрову аудіо-, фотоапаратуру, комп'ютерну техніку, забезпечену сучасними програмами, навчально-методичну літературу, наочні посібники. У методичному кабінеті здобувачі вищої освіти мають можливість користуватися навчальною та навчально-методичною літературою, методичними посібниками, періодикою з метою підготовки до занять. У комп'ютерних класах навчання відбувається з використанням інтернет-технологій та мультимедійних систем, забезпечується можливість вільного користування Інтернетом студентам та викладачам. Зазначені приміщення відповідають санітарно-гігієнічним нормам, нормам охорони праці, а також протипожежним нормам. Наявність належної матеріальної-технічної бази в університеті забезпечує навчальні курси новітніми інформаційними технологіями.

Національний авіаційний університет має необхідне інформаційне забезпечення навчального процесу підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальність 054 «Соціологія».

Науково-технічна бібліотека Університету розміщується в окремому приміщенні, займає 6625 квадратних метрів. В бібліотеці функціонують різні системи пошуку літературних джерел, а саме: віртуальна бібліографічна

довідка університету; пошук у електронних каталогах літератури з фондів найбільших бібліотек України (Національна бібліотека України ім. В. Вернадського; Національна парламентська бібліотека України; Науково-технічна бібліотека ім. Г. Денисенка НТУУ «КПІ»; Наукова бібліотека ім. М.Максимовича КНУ ім. Т.Шевченка та ін.); доступ до всіх освітніх електронних ресурсів за допомогою Wi-Fi.; доступ до повнотекстових баз мережі УРАН; доступ до енциклопедій та словників «РУБРИКОН»; електронні реферативні журнали «ВИНИТИ»; доступ до повнотекстових баз даних, періодичних видань та наукових видань EBSCO; інформація на оптичних носіях, до яких належать: оптичні CD, DVD диски, дискети та касети з навчальними матеріалами, а також електронні додатки до журналів і книг. Надається доступ до баз даних та електронних мап, що знаходяться на CD.

Основні навчальні дисципліни освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» забезпечені навчальною літературою в кількості не менше 1 одиниці на одного студента.

Книжковий фонд з ОПІ «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» постійно поповнюється. Формування фонду наукової літератури загальнонаукового та вузькоспеціалізованого характеру дає можливість студентам та викладачам знайомитися з працями вітчизняних та зарубіжних фахівців.

Комісія зазначає, що кафедра має власну електронну бібліотеку, у якій розміщено конспекти лекцій, методичні вказівки до виконання курсових робіт, проєктів, практичних і лабораторних робіт, самостійної роботи студентів, програми практик, а також додаткову літературу, що рекомендована студентам для вивчення. В репозитарії Навчально-наукового гуманітарного інституту розміщені навчально-методичні комплекси дисциплін та наукові праці науково-педагогічних працівників та студентів.

**ІНФОРМАЦІЯ ПРО СОЦІАЛЬНУ ІНФРАСТРУКТУРУ
Національного авіаційного університету**

№ пор.	Найменування об'єкта соціальної інфраструктури (показника, нормативу)	Кількість	Площа (кв. метрів)
1.	Гуртожитки для студентів	12	71542,4
2.	Житлова площа на одного студента у гуртожитку	-	6
3.	Їдальні та буфети	29	13969,4
4.	Кількість студентів на одне місце в їдальнях і буфетах	5	-
5.	Актові зали	1	440,3
6.	Спортивні зали	5	4818,3
7.	Плавальні басейни	-	-
8.	Інші спортивні споруди: - стадіони - спортивні майданчики - корти - тощо		5181 6816,5 170
9.	Студентський палац (клуб)	1	6215,10
10.	Інші	-	-

Таблиця 6

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИМІЩЕННЯМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ
ТА ІНШИМИ ПРИМІЩЕННЯМИ**

№ пор	Найменування приміщення	Площа приміщень (кв. метрів)			
		усього	у тому числі		
			власних	орендо- ваних	зданих в оренду
1.	Навчальні приміщення, усього: у тому числі:	142156,1	142156,1	-	-
	приміщення для занять студентів, курсантів, слухачів (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо)	131751,9	131751,9	-	-
	комп'ютерні лабораторії	5585,9	5585,9	-	-
	спортивні зали	4818,3	4818,3	-	-
2.	Приміщення для науково- педагогічного (педагогічного) персоналу	6548,6	6548,6	-	-
3.	Службові приміщення	4857,3	4857,3	-	-
4.	Бібліотека у тому числі читальні зали	6623,3	6623,3	-	-
5.	Гуртожитки	71542,4	71542,4	-	-
6.	Їдальні, буфети	13969,9	11322,4	-	2647,5
7.	Профілакторії, бази відпочинку	-	-	-	-
8.	Медичні пункти	3771,9	3771,9	-	-
9.	Інші	-	-	-	-

Таблиця 7

ОБЛАДНАННЯ ЛАБОРАТОРІЙ ТА СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ КАБІНЕТІВ,
що забезпечують навчальний процес здобувачів вищої освіти освітньо-
професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія»

№ з/п	Найменування лабораторії, спеціалізованого кабінету, їх площа	Найменування навчальної дисципліни	Найменування обладнання, устаткування, їх кількість
1.	Навчально-практична мультимедійна лабораторія, 70,92 м ²	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз соціальних мереж 2. Системний аналіз в соціології 3. Методика викладання соціології у вищій школі 4. Соціологія міста та урбаністики 5. Соціологія постмодерну 6. Актуальні проблеми сучасної соціологічної теорії 7. Паблік рилейшнз 8. Аналіз соціальних мереж 9. Теорія соціальних інститутів 	<p>Мультимедійне обладнання: проектор View Sonic PJD5123 (1 шт.) Екран Elite Screen. Комп'ютери: Intel Celeron 2,53 GHz (Ram 750 Mb, HDD 80 Gb, CD-ROM, SVGA) (3 шт.) Intel(R) Pentium(R) CPU G2020 2,9 Ghz (3 шт.) Ноутбук HP 635 (1 шт.), Ноутбук HP 650 (1 шт.)</p>
2	Лабораторія проєктування індивідуальних освітніх траєкторій, 34,5 м ²	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тренінг організації ведення переговорів 2. Соціологічна компаративістика 3. Сучасний класовий та стратифікаційний аналіз 4. Глобалізація: соціологічний аналіз 5. Соціальні нерівності в освіті та трудових відносинах 	<p>Комп'ютери: Inter(R) Core i3-2120 CPU 3.30 GHz, DDR3 2 Gb, HDD 450 Gb, Samsung SyncMaster E1920 "19" (5 шт.)</p>
3	Лабораторія інтерактивних стратегій навчання, 58,5 м ²	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка та презентація результатів дослідження 2. Методи багатовимірного аналізу в порівняльних дослідженнях 3. Мережевий підхід в соціології: теорія та практика 4. Моделювання та прогнозування соціальних процесів 5. Ділова іноземна мова 	<p>Мультимедійне обладнання: проектор View Sonic PJD5123 (1 шт.) екран Elite Screen. Комп'ютери: Intel (R) Celeron (R) CPU 420 @ 1.60 GHz, DDR 204 Mb, HDD 75 Gb, Samsung SyncMaster 720N "17" (10 шт.) Аудіосистема Dolby Digital.</p>

Таблиця 8

**ОБЛАДНАННЯ, УСТАТКУВАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ЛАБОРАТОРІЙ, які забезпечують
виконання навчального плану за освітньо-професійною програмою
«Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія»**

№ з/п	Найменування комп'ютерної лабораторії, її площа	Найменування навчальної дисципліни	Модель і марка персональних комп'ютерів, їх кількість	Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих)	Доступ до Інтернету, наявність каналів доступу (так/ні)
1.	Комп'ютерний клас навчально-практичної лабораторії «АІСТ», 51,01 м ²	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комбіновані методи в соціологічних дослідженнях 2. Моделювання та прогнозування соціальних процесів 3. Соціологічне забезпечення маркетингових досліджень 4. Сучасний класовий та стратифікаційний аналіз 5. Соціологія виборчого процесу 	Комп'ютери: 8 шт. – ІТК Celeron-2000/512 Intel® Celeron® CPU 2,4 GHz ОЗП – 1,00 GB HDD – 80GB Radeon 9600 Family Мультимедій-не обладнання: проектор View Sonic PJD5123 (1 шт.) екран Elite Screen.	MS Win 2008 Server, MS Win 2003 Server, Linux, Oracle, MS SharePoint MS Office 2007, 2010, MySQL, MsSQL, SPSS, OSA Всі пакети ліцензовані (PHP, Apache)	Так
2.	Комп'ютерний клас лабораторії навчання соціологічного аналізу, 51,2 м ²	<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальні індикатори в дослідженнях образу життя 2. Методи багатовимірного аналізу в порівняльних дослідженнях. 3. Теорія причинно-сті в соціології 4. Соціологічне забезпечення політичних кампаній 5. Соціологічне дослідження нерівностей у сучасних суспільствах 	Комп'ютери: 8 шт. - Intel(R) Pentium Dual Core CPU E5700 @ 3.00 GHz, DDR2 2Gb, HDD 120 Gb, LG Flatron W1942S "19"	MS Win 2008 Server, MS Win 2003 Server, Linux, Oracle, MS SharePoint MS Office 2007, 2010, MySQL, MsSQL, SPSS, OSA Всі пакети ліцензовані (PHP, Apache)	Так

Висновок. Експертна комісія встановила, що в університеті постійно проводиться робота з удосконалення матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, забезпечення його учасників навчальними приміщеннями, спортивними майданчиками, меблями, устаткуванням, необхідними засобами навчання, а існуюча матеріально-технічна база університету відповідає вимогам для підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія», відповідає вимогам провадження освітньої діяльності за другим (магістерським) рівнем.

7. Якість підготовки, міжнародні зв'язки та працевлаштування здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальністю 054 «Соціологія»

З метою перевірки якості теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти було проведено вимірювання залишкових знань та вмінь здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін у здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія».

Комплексні контрольні роботи (ККР) виконувалися здобувачами вищої освіти 2 курсу другого (магістерського рівня) з трьох дисциплін циклу професійної підготовки – «Соціологія постмодерну», «Паблік рілейшнз», «Актуальні проблеми сучасної соціологічної теорії».

Аналіз виконання комплексних контрольних робіт показав достатній рівень знань з зазначених дисциплін.

Абсолютна успішність:

Цикл професійної підготовки

Соціологія постмодерну – 100%

Паблік рілейшнз – 100%

Актуальні проблеми сучасної соціологічної теорії – 100%

Якість успішності:

Цикл професійної підготовки

Соціологія постмодерну – 72,73%

Паблік рілейшнз – 36,36%

Актуальні проблеми сучасної соціологічної теорії – 60,00%

Середній бал: 3,8

Аналіз виконання комплексних контрольних робіт показав достатній рівень знань з зазначених дисциплін. Розбіжність між оцінками навчального закладу та оцінками експертів знаходиться у межах нормативних вимог (таблиця 9). На підставі аналізу даних, наведених у зведеній відомості, можна зробити висновок, що рівень успішності та рівень якості виконання комплексних контрольних робіт відповідає державним вимогам акредитації, здобувачі вищої освіти в достатньому рівні володіють необхідними фаховими знаннями, уміннями та навичками на другому (магістерському) рівні.

Таблиця 9

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
студентами освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» національного
авіаційного університету (під час роботи експертної комісії)

Найменування дисциплін, за якими проводиться контроль	Група	Кількість студентів, осіб	Виконували ККР		З них одержали оцінки								Абсолютна успішність, %	Якісна успішність	Середній бал
					"5"		"4"		"3"		"2"				
			осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2. Цикл професійної підготовки															
1. Актуальні проблеми сучасної соціологічної теорії	611	11	10	91,00	4	40,00	2	20,00	4	40,0	0	0,0	100	60,00	4,0
2. Соціологія постмодерну	611	11	11	100,00	4	36,36	2	18,18	5	45,45	0	0,0	100	72,73	3,91
3. Паблік рілейшнз	611	11	11	100,00	1	9,1	3	27,27	7	63,64	0	0,0	100	36,36	3,45
Всього за циклом	3	33	32	96,97	9	28,13	7	21,88	16	43,75	0	0,0	100	56,25	3,8
Разом	3	33	32	96,97	9	28,13	7	21,88	16	43,75	0	0,0	100	56,25	3,8

Голова експертної комісії

Л.М. Хижієв

На підставі аналізу даних, наведених у зведеній відомості, можна зробити висновок, що рівень успішності та рівень якості виконання комплексних контрольних робіт відповідає державним вимогам акредитації, здобувачі вищої освіти в достатньому рівні володіють необхідними фаховими знаннями, уміннями та навичками на другому (магістерському) рівні. Успішність здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за підсумками літньої екзаменаційної сесії 2017-2018 навчального року відповідає державним вимогам.

В університеті діє трирівнева система контролю навчально-виховного процесу: кафедра – дирекція – ректорат.

На рівні ректорату контроль якості підготовки здійснюється відповідно до «Положення про ректорський, директорський (деканський) контроль якості навчання студентів» (Київ, НАУ, 2016).

Навчально-методичним управлінням університету запроваджена чітка система контролю організації навчального процесу з боку його співробітників.

Дирекція Навчально-наукового гуманітарного інституту здійснює контроль навчально-виховного процесу за такими напрямками:

- 1) контроль відвідування занять директором інституту та його заступниками;
- 2) перевірка організації та якості самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- 3) перевірка різних форм державної атестації здобувачів вищої освіти: іспитів, заліків, захист звітів за підсумками практик, захисту курсових робіт;
- 4) систематичні перевірки стану навчально-методичного забезпечення навчального процесу на кафедрі.

Вказані питання систематично обговорюються на засіданнях Вченої ради Навчально-наукового гуманітарного інституту, адміністративних нарадах завідувачів кафедр, засіданнях науково-методично-редакційної ради інституту.

На кафедрі основними формами контролю навчально-виховного процесу є наступні:

- 1) відвідування завідувачем кафедри занять викладачів;
- 2) контроль організації та проведення самостійної роботи та практик здобувачів вищої освіти;
- 3) контроль виконання викладачами індивідуальних планів;
- 4) періодичне проведення показових та відкритих занять викладачами кафедри;
- 5) взаємне відвідування занять викладачами кафедри;
- 6) поточний, модульний та семестровий контроль знань здобувачів вищої освіти.

Результати всіх цих основних форм контролю за організацією навчально-виховного процесу систематично обговорюються на засіданнях кафедри.

Система організаційних, методичних та інших заходів, що регулюють навчальний процес у сфері виконання здобувачами вищої освіти курсових робіт, забезпечується провідними науково-педагогічними працівниками кафедр і має за мету реалізацію змісту і якості вищої освіти у Національному авіаційному університеті відповідно до діючих стандартів.

Курсові роботи проводяться у відповідності з методичними рекомендаціями щодо проведення курсового проектування, розробленими кафедрою, які зберігаються у електронному інституційному репозитарії НАУ. Тематика курсових робіт відповідає вимогам змістовних модулів освітньо-професійної програми та спеціальності, за якою готуються фахівці.

Захист курсових робіт проводиться на кафедрі відповідно до діючого положення комісією в складі завідувача кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівників. Тематика курсових робіт регулярно актуалізується. Для виконання курсової роботи кожен здобувач вищої освіти отримує індивідуальне завдання. Результати захисту курсових робіт обговорюються на засіданнях кафедр, приймаються рішення щодо підвищення його ефективності та якості.

Постійно ведеться робота над удосконаленням формулювання тем курсових робіт. При цьому враховується їх актуальність, практичне значення, відповідність профілю спеціальності. Керівництво курсовими роботами здійснюють професори та доценти кафедри. На кафедрі проводиться цілеспрямована робота по підвищенню якості виконання курсових робіт. Вони складаються із теоретичної та практичної частин і містять результати власного дослідження, здійсненого здобувачем вищої освіти.

Виконання курсової роботи готує здобувача вищої освіти до вирішення більш складної задачі – виконання та захисту кваліфікаційного екзамену та написання та захисту дипломної роботи, що є важливою складовою підготовки фахівця.

Здобувачі вищої освіти виконують дипломні роботи під керівництвом провідних доцентів та професорів. Дипломне проектування виконується згідно із «Положенням про дипломні роботи (проекти) випускників Національного авіаційного університету» та методичними рекомендаціями щодо дипломного проектування, розробленими в Інституті, що знаходяться в електронному інституційному репозитарії НАУ. Організація консультацій з виконання дипломних робіт здійснюється в обсягах та термінах, які забезпечують його ефективність. Хід виконання здобувачами вищої освіти дипломних робіт регулярно розглядається на засіданнях кафедр. Тематика дипломних робіт відповідає напрямку підготовки здобувачів вищої освіти і, за відгуками екзаменаційної комісії, є актуальною.

Підвищення рівня та якості виконання дипломних робіт досягається за рахунок: підвищення науково-педагогічної кваліфікації керівників дипломних робіт; вибору актуальних тем, що мають теоретичне та практичне значення; постійного обговорення результатів дипломного проектування на засіданнях кафедри; контролю з боку завідувача кафедри; перевірки текстів дипломних робіт на плагіат.

Переддипломна, навчальна та виробничі практики з освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» Національного авіаційного університету проводиться за навчальним планом, згідно з затвердженими програмами практик у визначений термін. При укладанні програм практики кафедри керувалась вимогами чинного «Положення про проведення навчальної та виробничої практики студентів у вищих навчальних закладах України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93, «Положення про проведення практики студентів у вищих навчальних закладах України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 7 червня 1996 року та «Положення про організацію та проведення практик студентів», розробленого і схваленого методичною радою НАУ 19 жовтня 2000 р.

Метою практики є оволодіння сучасними формами і методами організації праці в галузі енергомашинобудування, формування, поглиблення та закріплення у студентів, в інституті одержаних під час навчання знань, умінь і здатності прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи у практичних умовах.

Керівник органу практики від університету є основним організатором практики студентів. Керівник від бази практики разом з керівниками практики від університету здійснює контроль за проходженням студентами всіх видів практик. Зміст практик, обов'язки керівників та студентів детально розписані у програмах практик.

Розподіл студентів по об'єктах практики і призначення керівників проводиться кафедрами Навчально-наукового гуманітарного інституту відповідно до наявності баз практики та місць на кожній з них і оформляється наказом по університету. З дозволу кафедри студент може самостійно підібрати установу чи підприємство, як об'єкт проходження відповідної практики.

Здобувачі вищої освіти під час проходження практики зобов'язані виконувати всі види робіт, передбачені Програмою практики, дотримуватись вимог внутрішнього трудового розпорядку в установах, в яких проходять практику; сумлінно співпрацювати з керівником практики від НАУ, який призначений наказом по університету.

Перед початком практики здобувач вищої освіти проходить кваліфікований інструктаж. Основним звітним документом здобувача вищої освіти є щоденні записи. Наприкінці проходження практики щоденні записи здобувача вищої освіти засвідчуються підписами керівників практики.

На основі щоденних записів здобувач вищої освіти складає звіт про виконання програми практики та індивідуального завдання. Звіт з практики перевіряється та підписується її керівниками від бази практики та від університету. В кінці звіту керівник практики від бази практики дає відгук, де висвітлюються ділові якості здобувача вищої освіти, його спеціальні знання, дисципліна під час проходження практики, а також виставляє оцінку. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти в комісії, що призначається завідувачем кафедри.

Бази практик мають висококваліфікований персонал, необхідні приміщення, випробувальне обладнання, а також відповідну юридичну документацію.

Організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Навчально-науковому гуманітарному інституті приділяється постійна увага. За навчальним планом для кожної дисципліни передбачений певний ліміт часу на самостійну роботу здобувача вищої освіти. Зміст та обсяг самостійної роботи здобувача вищої освіти визначені у робочій навчальній програмі з дисципліни.

Міжнародна співпраця Навчально-наукового інституту гуманітарного інституту Національного авіаційного університету спрямована на розбудову університету, пошук та створення нових можливостей для наукового зростання науково-педагогічних працівників та студентів, підвищення внутрішніх наукових та освітніх стандартів, сприяння поширенню позитивного іміджу України та української науки та освіти за кордоном. Для налагодження міжнародного співробітництва інститут вибудував та продовжує активно розвивати мережу контактів із закордонними вищими навчальними закладами та фахівцями у різних галузях права.

Кафедра соціології та політології znana за кордоном завдяки співпраці викладачів з різними науково-дослідними, освітянськими установами та організаціями. Серед них: наукове співробітництво з Академією управління та адміністрації в Ополе (WSZiA) за напрямками: соціальна комунікація, європейська інтеграція, політичний маркетинг, управління організаціями; наукове співробітництво з Вроцлавським університетом за напрямками: соціологія диспозиційних (ситуативних) груп, соціальна комунікація і дослідження ринку; наукове співробітництво з Карловим університетом за напрямками: соціальна політика, політичні науки.

Кафедра бере участь у роботі міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій, друкує свої наукові здобутки у зарубіжних наукових виданнях. Протягом останніх років викладачі та студенти кафедри соціології та політології НАУ кілька разів відвідували Європу за освітньо-культурними проектами.

Також кафедра соціології та політології налагодила співпрацю з зарубіжними дослідниками в сфері науково-видавничої діяльності. Зокрема, в склад редколегії наукового журналу «Соціосфера: соціологія, психологія, політологія» включені три науковці з інших країн: Разик Ришард – професор, доктор соціологічних наук, Університет імені Марії Кюрі-Склядовської (Люблін, Польща), Тітаренко Лариса Григорівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри соціології Білоруського державного університету (Мінськ, Білорусія), Веселовський Сергій – доктор соціологічних наук, віцепрезидент компанії «LegerMarketing». У 2015 р. рекомендовано до друку вченими радами Класичного приватного університету (протокол № 3 от 18 листопада 2015 г.), Навчально-наукового Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету та рекомендаційною комісією Інституту європейських студій і порівняльної політології фонду Еберта

республіки Молдова (Procesul-verbal al comisiei de recomandare a Institutului de Studii Politice și comparată Fundația Regională Ebert №6/3 25.05.15) колективну монографію «Етнічна ідентичність: соціосистемологічне вимірювання геополітики», авторами якої є викладачі кафедри соціології: доктор соціологічних наук Хомерікі О.А. та кандидат соціологічних наук Медведєва Ю.Ю.

Викладачі кафедри беруть активну участь у міжнародних проектах та заходах. Так, у лютому 2017 року викладачі кафедри Грищенко Н.І. та Шановал І.Г. приймали участь у обговорення доповіді аналітика Фонду «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» Марії Золкіної щодо огляду наявних законодавчих ініціатив по мирному врегулюванню конфлікту на Донбасі, яке проводилося при підтримці Міжнародного фонду «Відродження» (МФВ) у партнерстві з Фондом розвитку аналітичних центрів (ГТФ) за фінансової підтримки Посольства Швеції. У листопаді 2017 року професор кафедри Чупрій Л.В. виступав з доповідю на міжнародному круглому столі «Україна та країни Східного партнерства (СхП) у протидії гібридним загрозам заради суспільної безпеки» при підтримці Міжнародного фонду «Відродження» (МФВ). У березні 2017 р. доцент кафедри Семенець-Орлова І.А. в рамках україно-швейцарського проекту «Розвиток громадянських компетентностей в Україні» проводила тематичний семінар-тренінг. В вересні 2017 р. дана дослідниця приймала участь у міжнародному проекті «Інноваційний університет та лідерство. Фаза III: інновації та відносини з оточенням».

Державна атестація випускників

Згідно затвердженої освітньо-професійної програми, державна атестація здобувачів другого (магістерського рівня) проводиться у вигляді захисту дипломної роботи та комплексного кваліфікаційного екзамену.

Виконання дипломних робіт здобувачів другого (магістерського рівня) є заключним і дуже відповідальним етапом у підготовці здобувачів вищої освіти. Накопичені здобувачами вищої освіти за роки навчання в університеті знання та інформація, набуті вміння вирішувати самостійно практичні завдання і оволодіння сучасними засобами виконання поставлених фахових завдань забезпечують якісне виконання дипломних робіт.

Здобувачі вищої освіти виконують дипломні роботи під керівництвом провідних доцентів та професорів. Теми робіт відповідають вимогам галузевих стандартів вищої освіти, завданням та меті державної атестації, ув'язуються з актуальними проблемами підвищення ефективності в галузі енергомашинобудування, містять наукову новизну та мають теоретичне та практичне значення. Дипломне проектування виконується згідно із «Положенням про дипломні роботи (проекти) випускників Національного авіаційного університету» (НАУ, 2006) та методичними рекомендаціями щодо дипломного проектування, розробленими в Інституті, що знаходяться в електронному інституційному репозиторії НАУ.

Акредитаційною комісією перевірено виконання дипломних робіт випускників 2017 р.

Вибіркова перевірка дипломних робіт здобувачів другого (магістерського) рівня Руденко М.А. «Феномен мережевого суспільства: соціологічний аналіз», Чибітько Г.В. «Цифрова нерівність як соціальна проблема», Аксютенко Х. «Креативний компонент як складова соціальних технологій виборчих кампаній», Абрамович Я.В. «Соціальне значення зв'язків з громадськістю в українських мас-медіа» показала, що кожна робота має завдання, календарний план, супроводжується відгуком керівника, рецензована та належним чином оформлена.

Працевлаштування випускників

Випускники кафедри працюють у Інституті соціології НАН України, Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Національному авіаційному університеті, соціологічних установах, зокрема, компаній «Соціальний моніторинг», КМІСі, Фонді «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва, Інституті соціальних досліджень ім.Горшеніна та в інших установах і організаціях.

Висновок: Показники екзаменаційних сесій, що передували акредитації, та порівняльні результати виконання здобувачами вищої освіти комплексних контрольних робіт з дисциплін дозволяють зробити висновок, що рівень здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» відповідає вимогам провадження освітньої діяльності за другим (магістерським) рівнем. Здобувачі вищої освіти університету готові виконувати свої професійні обов'язки та будуть користуватися попитом на ринку праці.

8. Характеристика наукової діяльності та роботи аспірантури

Експертна комісія встановила, що на кафедрі на належному рівні організована науково-дослідна робота.

Кафедра соціології та політології виконала НДР № 60/12.01.08 «Рейтинг, попит та імідж вищої технічної освіти в Україні в контексті перспектив міжнародної інтеграції: соціологічний вимір» (01.09. 2013 – 30.06.2016).

З 2017 року викладачі кафедри працюють над виконанням кафедральної науково-дослідної теми «Соціологія транспорту: інституційні, теоретичні та організаційні засади становлення та розвитку нового напрямку розвитку соціологічної науки».

Науково-дослідна робота кафедри включає підготовку науково-педагогічних кадрів (аспірантура), індивідуальну наукову діяльність професорсько-викладацького складу (публікації та участь в науково-практичних конференціях, симпозіумах і семінарах), організацію науково-дослідної роботи студентів.

На базі кафедри соціології та політології працює навчально-практична лабораторія «АІСТ» (авіаційно-інноваційні соціологічні теми), де проходять практику студенти-соціологи, набуваючи практичних професійних умінь та навичок.

Діють студентські наукові гуртки, орієнтовані на максимальне розкриття знань і здібностей студентства: «Соціологічний вимір», «Політологія» та «Actual problems of modern Ukraine: social and political aspect».

За останні 5 років науково-педагогічними працівниками кафедри опубліковано понад 350 наукових праць, зокрема: монографій – 3, розділів у колективних монографіях – 9, підручників та навчальних посібників з грифом МОНУ – 2, навчальних посібників, курсів, конспектів лекцій та практикумів з грифом НАУ – 7, наукових статей та тез доповідей у закордонних наукових виданнях – 40, наукових статей в наукових виданнях України – 109, тез доповідей у збірниках конференцій в Україні – 127. Науково-педагогічні працівники кафедри соціології та політології приймали участь в організації та проведенні понад 30 наукових конференцій.

Аспірантура кафедри соціології та політології забезпечує підготовку фахівців третього освітнього (освітньо-наукового) ступеня на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 054 Соціологія. Результати роботи аспірантури за попередні роки наведено в таблиці 10.

Таблиця 10

Теми, виконавці та наукові керівники дисертаційних робіт на здобуття наукового ступення кандидата соціологічних наук

№ з/п	П.І.Б керівника	П.І.Б. аспіранта	Тема дисертації аспіранта	Термін захисту
Денна форма навчання				
1	Хомерікі Олена Андріївна	Шаповал Ірина Григорівна	Гендерна дискримінація в сучасній українській сім'ї: соціально-історичний аспект	2019
Захищені дисертації				
1	Хомерікі Олена Андріївна	Стригуль Марина Василівна	«Економізм і дискримінація як глобалізаційні тенденції вищої освіти в сучасній Україні» 22.00.04 – Спеціальні та галузеві соціології	2015

Висновок. Рівень науково-дослідної роботи та роботи аспірантів на кафедрі соціології та політології в Навчально-науковому гуманітарному інституті, її організація та результати свідчать про наявність наукової бази для якісної підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» за другим (магістерським) рівнем. Спрямованість наукових досліджень та науковий потенціал випускової кафедри засвідчують належний рівень підготовки фахівців з освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня.

9. Опис внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності університету

Формування та удосконалення внутрішньовузівської системи забезпечення якості освітньої діяльності відбувається шляхом впровадження інноваційних підходів в організації навчального процесу та процесів менеджменту університету. Таким чином, в університеті була впроваджена система рейтингового оцінювання знань здобувачів вищої освіти та сертифікована система менеджменту якості на відповідність міжнародному стандарту ISO 9001:2015 (копія сертифікату – у додатках).

Система менеджменту якості охоплює всі процеси освітньої діяльності та забезпечувальні процеси університету.

Інструментами механізму контролю якості освітнього процесу виступають: самооцінка; рейтинги; зовнішні та внутрішні аудити.

Розвиток системи вимірів процесів освітньої діяльності університету здійснюється за наступними основними напрямками:

- контроль і моніторинг стану і ефективності процесів;
- рейтингова оцінка діяльності кафедр;
- рейтингова оцінка викладачів;
- самооцінка роботи університету;
- соціологічні дослідження задоволеності викладачів, здобувачів вищої освіти, випускників і працедавців якістю освітнього процесу;
- зовнішні та внутрішні аудити.

Одним з основних напрямів розвитку системи вимірів СМЯ є організація і проведення внутрішніх аудитів, під час яких аудиторі шляхом вивчення свідочств, які підтверджують досягнення встановлених цілей з якості, отримують інформацію, на основі якої визначають рівень відповідності або невідповідності критеріям аудиту. Керівники підрозділів спільно з аудитором при виявленні невідповідностей аналізують їх причини, розробляють плани заходів щодо поліпшення, визначають терміни усунення виявлених невідповідностей і відповідальних за їх реалізацію. Результати внутрішніх перевірок є вихідними даними для аналізу стану і оцінки результативності СМЯ, ухвалення управлінських рішень керівництвом університету і затвердження планів коригувальних та запобіжних дій.

Оскільки чинники, що впливають на якість освіти, багаточисельні, в університеті виділені наступні основні підпроцеси механізму контролю і моніторингу якості освіти:

- контроль якості абітурієнтів;
- контроль якості професорсько-викладацького складу;
- контроль якості професійних освітніх програм;
- контроль якості проведення аудиторних занять і самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- контроль якості успішності здобувачів вищої освіти;
- контроль якості підготовки фахівців;
- контроль якості забезпеченості інформаційно-освітнього середовища;

- контроль якості матеріально-технічної бази навчального процесу;
- контроль якості наукової та науково-технічної діяльності;
- контроль виховної роботи зі студентами.

Система контролю якості освітнього процесу є багаторівневою та здійснюється на наступних рівнях – викладачами, завідувачами кафедр, дирекцією (деканатом) та ректоратом.

10. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи з їх усунення

На підставі експертних висновків з метою надання експертної оцінки результатів підготовки фахівців зі спеціальності 8.03010101 «Соціологія» (за видами діяльності) у Національному авіаційному університеті, висловила такі приписи, які не входять до складу обов'язкових і спрямовані на поліпшення якості підготовки фахівців даного напрямку:

- необхідно прискорити підготовку науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації – кандидатів та докторів наук за фахом напрямку;
- продовжувати поповнення бібліотечного фонду університету фаховими виданнями з соціології, виданих українською мовою, з урахуванням необхідності придбання фахових зарубіжних видань;
- удосконалювати методичне забезпечення напрямку підготовки впровадженням електронних підручників та навчальних посібників з професійно-орієнтованих дисциплін;
- враховуючи потребу установ центрального регіону у фахівцях з соціології, рекомендувати ректору університету створення спеціальних науково-навчальних лабораторій і центрів для цілеспрямованої підготовки та працевлаштування майбутніх фахівців, що може бути здійснено в рамках комплексної програми розвитку гуманітаризації технічної освіти.

Керівництвом Національного авіаційного університету, Навчально-науковим гуманітарним інститутом, кафедрою соціології та політології були здійснені наступні заходи щодо реалізації вищезазначених рекомендацій:

- за період 2014-2018 років на кафедрі соціології та політології були захищено 2 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук (соціологічних та політичних), 4 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук, отримано 1 вчене звання професора кафедри соціології та політології; готується до захисту у 2019 році 1 дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук;
- розширено інформаційні ресурси електронної бібліотеки, електронних підручників і посібників за рахунок підключення до існуючих електронних бібліотек в Україні і за кордоном;
- бібліографічний апарат дипломних робіт оформлюється згідно з

діючими бібліографічними стандартами. Вимоги до оформлення дипломних робіт уніфіковані та викладені у методичних рекомендаціях з написання дипломних та курсових робіт, які опубліковані в електронному репозиторії НАУ;

- з усіх навчальних дисциплін, що викладаються кафедрою соціології та політології, створені навчально-методичні комплекси, які містять навчально-методичні матеріали, необхідні для забезпечення належної якості навчального процесу. Всі матеріали зберігаються у відкритому доступі в електронному репозитарії НАУ.;
- за останні 5 років науково-педагогічними працівниками кафедри соціології опубліковано 3 монографії, 9 розділів у колективних монографіях, 2 підручники та навчальні посібники з грифом МОНУ, 7 навчальних посібників, курсів, конспектів лекцій та практикумів з грифом НАУ – усі стосуються проблемного кола наукових інтересів кафедри соціології та політології;
- кафедра соціології та політології забезпечена сучасним комп'ютерним обладнанням. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях складає 40% (норматив 30%);
- у процесі виконання наукових досліджень здобувачі вищої освіти активно користуються ресурсами мережі ІНТЕРНЕТ. На кафедрі запроваджені різноманітні форми дистанційного спілкування між викладачами та студентами під час підготовки дипломних та курсових робіт, наукових публікацій тощо;
- усі науково-педагогічні працівники кафедри беруть участь у виконанні кафедральної науково-дослідної роботи №101/12.01.08 «Соціологія транспорту: науково-інституційні аспекти становлення та розвитку».

Експертна комісія встановила, що рекомендації контролюючих органів щодо освітньої діяльності в процесі підготовки фахівців за спеціальністю 054 «Соціологія» виконані.

11. Загальні висновки і пропозиції експертної комісії

Експертна комісія відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України №1488-л від 01.10.2018 року «Про проведення акредитаційної експертизи» здійснювала акредитаційну експертизу освітньо-професійної програми «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Навчально-науковому гуманітарному інституті Національного авіаційного університету. На підставі аналізу і перевірки поданих на акредитацію матеріалів комісія дійшла таких висновків:

- робота з підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється на належному рівні;
- акредитаційні матеріали, подані на розгляд експертної комісії, представлені у повному обсязі;
- стан кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, соціальна інфраструктура загалом відповідають встановленим вимогам до заявленого рівня підготовки;
- освітньо-професійна програма, навчальний план, робочі програми дисциплін, методичне забезпечення навчального процесу, рівень та якість знань слухачів відповідають встановленим кваліфікаційним вимогам;
- навчальний заклад спроможний здійснювати освітню діяльність, пов'язану з підготовкою здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Подані у розпорядження експертної комісії оригінали документів, що характеризують Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного авіаційного університету, підтверджують можливість навчального закладу забезпечити підготовку здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Організація, планування та формування контингенту здобувачів вищої освіти за зазначеною спеціальністю здійснюється відповідно чинного законодавства.

Експертна комісія вважає за необхідне висловити такі рекомендації:

- продовжити впровадження інноваційних педагогічних технологій, спрямованих на розвиток особистості здобувачів вищої освіти;
- продовжити оновлення кабінетів, лабораторій, поповнення їх сучасними видами обладнання, устаткування, та програмного забезпечення.

Висновки. На підставі вказаного вище експертна комісія МОН України дійшла висновку, що освітньо-професійна програма «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Навчально-науковому гуманітарному інституті Національного авіаційного університету відповідає встановленим вимогам, забезпечує державну гарантію якості освіти і може бути акредитована.

12. Зауваження та пропозиції

Вважаємо за необхідне висловити також зауваження та пропозиції, які не впливають на позитивне рішення щодо акредитації, але дозволять поліпшити якість підготовки здобувачів вищої освіти:

- 1) з метою удосконалення науково-методичної роботи розширити бази практик стажування науково-педагогічних працівників у навчальних і науково-дослідних установах, органах державної влади та місцевого самоврядування, в закладах соціальної сфери, в Україні та закордоном, за відповідним напрямком підготовки, що акредитується;
- 2) підвищити активність науково-педагогічних працівників щодо підготовки і публікації наукових статей у виданнях, що включено до наукометричних баз, зокрема, Scopus, Web of Science Core Collection, Index Copernicus, рекомендованих МОН;
- 3) активізувати роботу випускової кафедри щодо виконання науково-дослідних робіт із залученням студентів магістратури;
- 4) розширити міжнародне співробітництво з закладами освіти, науковими установами, дослідними інституціями, міжнародними організаціями, фондами, громадськими організаціями в межах програм академічних обмінів студентів та викладачів.

Висновок

Експертна комісія вважає, що кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне, інформаційне та організаційне забезпечення, а також якість підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня у Національному авіаційному університеті відповідає вимогам системи вищої освіти та забезпечує державну гарантію якості освіти.

Комісія вважає за можливе акредитувати Національний авіаційний університет на здійснення освітньої діяльності освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня.

12 жовтня 2018 року

Голова експертної комісії

д.соц.н., професор Хижняк Л.М.

Член експертної комісії

д.соц.н., професор Чепак В.В.

Анкетні дані експертів

Хижняк Лариса Михайлівна - доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри прикладної соціології та соціальних технологій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Чепак Валентина Василівна - доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри галузевої соціології факультету соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Національного
авіаційного університету

д.б.н., професор Ісаєнко В.М.

Директор
Навчально-наукового
гуманітарного
інституту

д.філос.н., професор Ягодзінський С.М.

Завідувач кафедри
соціології та політології

д.соц.н., професор Хомерікі О.А

ВІДОМОСТІ

про декларування виконання вимог ліцензійних умов щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціологія» підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» другого (магістерського) рівня у Національному авіаційному університеті

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Кадрові вимоги щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	-
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	чотирнадцять осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них три доктори наук з них два професори	+ одинадцять осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них два доктори наук, професори
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):	+	+	-
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	-
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	-	-
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	-
Провадження освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			

1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. Для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	100	+ 50
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	39	+ 14
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання	-	-	-
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	85	+70
2) практичної роботи за фахом	-	-	-
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше чотирьох умов, зазначених у пункті 30 приміток	підпункти 1-18 пункту 30 приміток	Відповідають підпункти 1-18 пункту 30 приміток (не менше 4 вимог)	-
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням	-	-	-
2) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	-
3) з науковим ступенем або вченим званням	-	-	-
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	-

Технологічні вимоги щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту здобувачів вищої освіти та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	2,4	-
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	40	+10
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	-
2) пунктів харчування	+	+	-
3) актового чи концертного залу	+	+	-
4) спортивного залу	+	+	-
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
6) медичного пункту	+	+	-
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
Проведення освітньої діяльності			
6. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	-
Технологічні вимоги щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	-
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	-
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	-
6. Забезпеченість здобувачів вищої освіти навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	-

Технологічні вимоги щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	Не менш як п'ять найменувань	Вісім найменувань	+ три найменування
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	-
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавничча/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	-

* За другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Голова експертної комісії

д.соц.н., професор Хижняк Л.М.

Член експертної комісії

д.соц.н., професор Чепак В.В.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Національного авіаційного університету

д.б.н., професор Ісаєнко В.М.

Голова експертної комісії

Л.М. Хижняк

Порівняльна таблиця
якісних характеристик підготовки здобувачів вищої освіти
освітньо-професійної програми «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія»

Найменування показника (нормативу)	Норматив за ОС «Магістр»	Фактично	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Якісні характеристики підготовки фахівців			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	–
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	–
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	–
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	Не передбачено	Не передбачено
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	Не передбачено	Не передбачено
2.2. Рівень знань здобувачів вищої освіти з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	Не передбачено	Не передбачено
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	Не передбачено	Не передбачено
2.3. Рівень знань здобувачів вищої освіти зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	56,25	+6,25
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	–

3.2. Участь здобувачів вищої освіти у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-
--	---	---	---

Голова експертної комісії

д.соц.н., професор Хижняк Л.М.

Член експертної комісії

д.соц.н., професор Чепак В.В

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Національного
авіаційного університету

д.б.н., професор Ісасенко В.М.

ГРАФІК

проведення комплексних контрольних робіт
у непарному семестрі 2018-2019 навчального року
Навчально-наукового гуманітарного інституту кафедри соціології та
політології спеціальності 054 спеціалізації «Соціологія»

№ з/п	Навчальна дисципліна	Кафедра, яка проводить ККР	Група	Дата	Години проведення (пара)	Аудиторія	Склад комісії
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Актуальні проблеми сучасної соціологічної теорії	Соціології та політології	611	10.10.2018	9.40 – 11.00	8.605	Експерт: док. соц. наук, професор Хижняк Л.М. Екзаменатор: док. політ. наук, професор Чупрій Л.В.
2.	Паблік рілейшнз	Соціології та політології	611	11.10.2018	9.40 – 11.00	8.605	Експерт: док. соц. наук, професор Хижняк Л.М. Екзаменатор: канд. філософ. наук, доцент Литовченко І.В.
3.	Соціологія постмодерну	Соціології та політології	611	12.10.2018	9.40 – 11.00	8.605	Експерт: док. соц. наук, професор Хижняк Л.М. Екзаменатор: канд. соц. наук, доцент Пивоварова Н.П.

Ректор Національного
авіаційного університету

д.б.н., професор Ісаєнко В.М.